T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 127
KARAR NO : 2015 / 144
KARAR TR : 2.3.2015

ÖZET : Davacı vekili tarafından, Mahkememizin 13.10.2014 tarih ve 2014/18 Esas, 2014/888 Karar sayılı mevcut hüküm uyuşmazlığının yeni bir karar verilmek suretiyle giderilmesine dair kararının hüküm fikrasında geçen 'Yasal Faiz' ibaresi ile hüküm altına alınan faizden kastın 3095 sayılı Kanuni faiz ve Temerrüt faizine ilişkin Kanun'dan kaynaklanan ticari işlerde uygulanan avans faizi mi, 5183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'dan kaynaklanan faiz mi olduğu konusunda Mahkememiz kararının açıklanması talep edilmekle;

Mahkememiz kararı içeriği ile birlikte değerlendirildiğinde; açıklama talebine konu kararın, idarenin hukuka aykırı işlemi nedeni ile hizmet kusurundan kaynaklanan zararın iadesi niteliğinde olduğu, ticari bir işlem ya da sözleşmeden kaynaklanmadığı gibi, amme alacağı niteliği de taşımadığı, bu itibarla Mahkememiz kararında geçen "Yasal faiz" den kastın 3095 sayılı Kanun'un 1.maddesi gereğince 6098 sayılı Borçlar Kanunu kapsamında kaldığı açık olmakla,

2247 sayılı Kanun'un 24.maddesi atfi ile 2577 sayılı Yasa'nın 29.maddesi koşulları gerçekleşmediğinden, davacı vekilinin tavzih talebinin REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Tavzih Talebinde Bulunan :C.Lojistik ve Tic. İle Cey. Hizmet
İşletmeleri A.Ş. İş Ortaklığı Adına
1-C.Lojistik ve Tic. A.Ş.
2-Cey. Hizmet İşletmeleri A.Ş.
Vekili :Av. A. & A. Avukatlık Ortaklığı
Davalı :Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili :Av.A.T.

İSTEM :Davacı vekili Mahkememize hitaben yazdığı 03.02.2015 havale tarihli dilekçisinde özetle; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 13.10.2014 tarih ve 2014/18 Esas, 2014/888 Karar sayılı kararının hüküm fikrasında "... Davacının ihtiyati kayıtla ödediği... toplam 306.627,44.-TL (.....) davacıya iadesine söz konusu tutara idareye yatırılma tarihi olan 14.09.2009 tarihinden ödeme tarihine kadar yasal faiz işletilmesine" denildiğini, Türk Hukuk sisteminde faiz olgusunun ya yasadan kaynaklanmakta[Yasal Faiz] ya da sözleşmeden [Sözleşmesel Faiz] kaynaklanmakta olduğunu, davacı ile davalı idare arasında faiz konusunda her hangi bir faiz anlaşması bulunmadığını; Türk Hukukunda yasal faizi düzenleyen birden fazla kaynak mevcut olduğunu, bu nedenle hüküm fikrasında geçen 'yasal faiz' ile hükmedilen faizin, hangi yasadan kaynaklanan yasal faize olduğu konusunda tereddüt yaşandığını belirterek; Mahkemenin 13.10.2014 tarihli kararının hüküm fikrasında yer alan alacaklarının iadesinde uygulanacak yasal faizin 3095 sayılı yasadan kaynaklanan ve ticari işlerde kullanılan "avans faizi mi yoksa, Amme Alacaklarının Tahsili Hakkındaki Kanun'undan kaynaklanan "amme alacaklarına uygulanan yasal faiz mi olduğunun açıklanması istemi ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne müracaat etmiştir.

USULE İLİŞKİN İNCELEME

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 25. Maddesinde; Hukuk alanındaki hüküm uyuşmazlıklarında Danıştay Yargılama usulünün 2247 sayılı Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanması gerektiği belirtilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanun 1. Maddesinde; "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinin görevine giren uyuşmazlıkların çözümü, bu Kanunda gösterilen usullere tabidir./ Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinde yazılı yargılama usulü uygulanır ve inceleme evrak üzerinde yapılır." denilmek sureti ile Danıştay'ın yargılama usulü yönünden 2577 sayılı Kanunla belirlenen düzenlemeler çerçevesinde hareket edeceği ortaya konulmuştur.

2577 sayılı Kanun'un Açıklama başlıklı 29. Maddesinde; " 1. Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi

mahkemelerince verilen kararlar yeterince açık değilse, yahut birbirine aykırı hüküm fikralarını taşıyorsa, taraflardan her biri kararın açıklanmasını veya aykırılığın giderilmesini isteyebilir.

2. Açıklama dilekçeleri karşı taraf sayısından bir nüsha fazla verilir.

3. Kararı vermiş olan daire veya mahkeme işi inceler ve gerek görürse dilekçenin bir örneğini, belirleyeceği süre içinde cevap vermek üzere, karşı tarafa tebliğ eder, cevap iki nüsha olarak verilir. Bunlardan biri, açıklama veya aykırılığın kaldırılmasını isteyen tarafa gönderilir.

4. Görevli daire veya mahkemenin bu hususta kararı, taraflara tebliğ olunur.

5.Açıklama veya aykırılığın kaldırılması, kararın yerine getirilmesine kadar istenebilir." şeklindeki düzenleme ile de, Danıştay kararının yeterince açık olmaması veya birbirine aykırı hüküm fikraları taşıması halinde, ilgilisince kararın açıklanmasının istenebileceği belirtilmiştir.

Davacının talebi de, 2577 sayılı Kanun'un 29. Maddesi kapsamında bir açıklama istemi olarak nitelenmiş ve 2247 sayılı Kanun'un 25. Maddesi ile yapılan atıf nedeni ile Mahkememiz yargılamasında da, hüküm uyuşmazlıkları ile sınırlı olarak uygulanabileceği sonucuna varılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU, Mehmet AKBULUT 'un katılımlarıyla yapılan 2.3.2015 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT'in, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan talebin reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada talebin reddi gerektiğine ilişkin sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Talep, Mahkememizin 13.10.2014 tarih ve 2014/18 Esas, 2014/888 Karar sayılı mevcut hüküm uyuşmazlığının yeni bir karar verilmek suretiyle giderilmesine dair kararının hüküm fikrasında geçen ' Yasal Faiz' ibaresi ile hükmedilen faizin, 3095 sayılı Yasa'dan kaynaklanan ticari işlerde uygulanan avans faizi mi yoksa 6183 sayılı Kanun'dan kaynaklanan Amme Alacaklarının Tahsilinde öngörülen yasal faiz mi olduğu konusunda Mahkememizden açıklama yapılması istemine ilişkindir.

Dosya kapsamında yapılan inceleme neticesinde; davacı ile davalı arasında, davacı şirkette çalıştırılmasına rağmen kuruma bildirilmediği iddia edilen işçiler ile ilgili olarak davacı şirketten haksız olarak tahsil edilen ek prim ve gecikme zammının davacıya iadesine karar verilmesi istemi ile Bakırköy 4. İş Mahkemesi'ne açılan davanın kararı ile yine aynı olaya istinaden davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından tesis edilen idari para cezasına iptali istemi ile İstanbul 4. İdare Mahkemesi'ne açılan davanın kararı arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğu gerekçesi ile 2247 sayılı Kanun'un 24. Maddesi kapsamında Mahkememize müracaat ettiği anlaşılmıştır.

Mahkememizce yapılan değerlendirme neticesinde de, 5510 sayılı Kanunun 101. ve 102. maddelerinin farklı yargı kollarını görevli kılan düzenlemesinden kaynaklanan ve gerçekte ortak paydası "ayni" olan bir hukuki sebebe (farazi noksan işçi çalıştırıldığı varsayımı ve buna dayalı "idari para cezası" tayini ve "ek sigorta primi, gecikme zammı ve faiz" tahakkuk ettirilmesi işlemleri) dayalı her iki SGK tasarrufunun birlikte ele alınması ve doğan ihtilafların her iki kararın kaldırılarak; mevcut hüküm uyuşmazlığının, 2247 sayılı Yasa'nın 24.maddesi gereğince olayın esasına uygun şekilde yeni bir hüküm kurulması ve davacının fiilen eksik işçi çalıştırmadığı halde, eksik işçi çalıştırdığı gerekçesi ile davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından tesis edilen idari para cezası ve ek prim tahakkuku ile gecikme zammı işlemlerinin iptaline karar verilmesi suretiyle giderilmesi gerektiğine karar verilmiş ve bu işlemin iptali ile birlikte, davacı şirketten haksız olarak tahsil edilen ve davacının ihtirazi kayıtla ödediği anlaşılan toplam 306.627,44 TL nın (üç yüz altı bin altı yüz yirmi yedi bin lira kırk dört kuruş) 14.9.2009 tarihinden ödeme tarihine kadar yasal faizi ile birlikte iadesine; yine Davalı SGK'ca, 2006/8, 2007/7, 2008/1,2,3 üncü aylarında eksik sigortalı bildiriminde bulunulduğu gerekçesiyle 5510 sayılı Kanunun 102 inci maddesi uyarınca davacı şirket adına düzenlenen 22.631 TL (Yirmi iki bin altı yüz otuz bir lira) idari para cezasında hukuka uyarlık görülmediğinden, anılan idari para cezasının iptaline ve söz konusu meblağın davacı şirkete 15.09.2009 tarihinden ödeme tarihine kadar olan yasal faizi ile birlikte iadesine karar verilmiştir.

6183 sayılı Kanun'un 1. Maddesinde; "Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i amme alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından müteveIlit olan diğer alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu kanun hükümleri tatbik olunur." şeklindeki düzenleme ile kanunun düzenleme alanının kamu alacakları ile sınırlı olduğunun açıkça belirtildiği;

Aynı Kanun'un 2. Maddesinde;"Muhtelif kanunlarda Tahsili Emval Kanununa göre tahsil edileceği bildirilen her çeşit alacaklar hakkında da bu kanun hükümleri tatbik olunur." şeklindeki düzenleme ile de, diğer kanunlarda atıf yapılan hallerde de 6183 sayılı Kanun'un olaya uygulanabileceğinin açıkça düzenlendiği,

Aynı Kanunun 51. Maddesinde; "Amme alacağının ödeme müddeti içinde ödenmeyen kısmına vadenin bitim tarihinden itibaren her ay için ayrı ayrı % 4 oranında gecikme zammı tatbik olunur. Ay kesirlerine isabet eden gecikme zammı günlük olarak hesap edilir.

Gecikme zammı birmilyon liradan az olamaz. Gecikme zammı; 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre uygulanan vergi ziyaı cezalarında bu madde uyarınca belirlenen oranda, mahkemeler tarafından verilen ve ceza mahiyetinde olan amme alacaklarında ise bu oranın yarısı ölçüsünde uygulanır. Bunların dışındaki ceza mahiyetinde olan amme alacaklarına gecikme zammı tatbik edilmez.

Bakanlar Kurulu, gecikme zammı oranlarını aylar itibarıyla topluca veya her ay için ayrı ayrı, yüzde onuna kadar indirmeye, gecikme zammı oranı ile gecikme zammı asgari tutarını iki katına kadar artırmaya, ayrıca gecikme zammı oranını aylar itibarıyla farklı olarak belirlemeye ve gecikme zammını bileşik faiz usulüyle aylık, üç aylık, altı aylık veya yıllık olarak hesaplatmaya yetkilidir."şeklindeki düzenleme ile, gecikme zammı adı altında kamu alacaklarının ödenmesinde gecikme olması halinde uygulanacak faiz oranlarının ve usulünün belirlendiği görülmüştür.

Görüldüğü üzere, 6183 sayılı Kanun'un ve bu kanun kapsamında uygulanacak gecikme zammının kapsamı kanun ile açıkça çizilmiştir. Davaya konu alacağa 6183 sayılı Kanun'un uygulanması gerektiğine ilişkin açık düzenleme ya da başka kanunda yapılan atfi bir düzenleme bulunmadığına göre, Mahkememiz kararında bahsi geçen "yasal faiz"den kastın 3095 sayılı Yasa ile öngörülen faiz olduğu açıktır. Bu nedenle davacının söz konusu talebi yönünden bir açıklama yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Ayrıca davacı vekilinin talep dilekçesinin 'İstek' kısmından net bir şekilde anlaşılamamakla birlikte, talep içeriğinden, 3095 sayılı Kanun kapsamında hangi kanunun uygulanacağı konusunda da bir açıklama istendiği kanaatine ulaşılmıştır. Nitekim; 3095 sayılı Kanun'un 1. Maddesinde ise;" Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanununa göre faiz ödenmesi gereken hallerde, miktarı sözleşme ile tespit edilmemişse bu ödeme yıllık yüzde oniki oranı üzerinden yapılır./Bakanlar Kurulu, bu oranı aylık olarak belirlemeye, yüzde onuna kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya yetkilidir." şeklindeki düzenleme ile alacağa uygulanacak faiz konusunda 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na atıf yapılmıştır. Bu madde ve talebe konu Mahkememiz kararının içeriği birlikte değerlendirildiğinde; açıklama talebine konu kararın, idarenin hukuka aykırı işlemi nedeni ile hizmet kusurundan kaynaklanan zararın iadesi niteliğinde olduğu, ticari bir işlem ya da sözleşmeden kaynaklanmadığı görülmekle, hüküm fıkrasında yasal faiz ile kastedilen miktarın 3095 sayılı Kanun'un 1. Maddesi gereğince 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu kapsamında değerlendirilmesi gerektiği açık olmakla, bu hususta da bir açıklama yapılmasına gerek görülmemiştir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle; Mahkememiz kararının yeterince açık olduğu, açıklamayı gerektirir bir durumun bulunmadığı ve 2247 sayılı Kanun'un 24. Maddesi atfi ile 2577 sayılı Yasa'nın 29. Maddesi koşullarının gerçekleşmediği anlaşılmakla, davacı C.Lojistik ve Tic ile Cey. Hizmet İşletmeleri A.Ş.İş Ortaklığı vekilinin tavzih talebinin reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç :2247 sayılı Kanun'un 24. Maddesi atfi ile 2577 sayılı Yasa'nın 29.Maddesi koşullarını taşımayan TAVZİH TALEBİNİN REDDİNE, 2.3.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT